

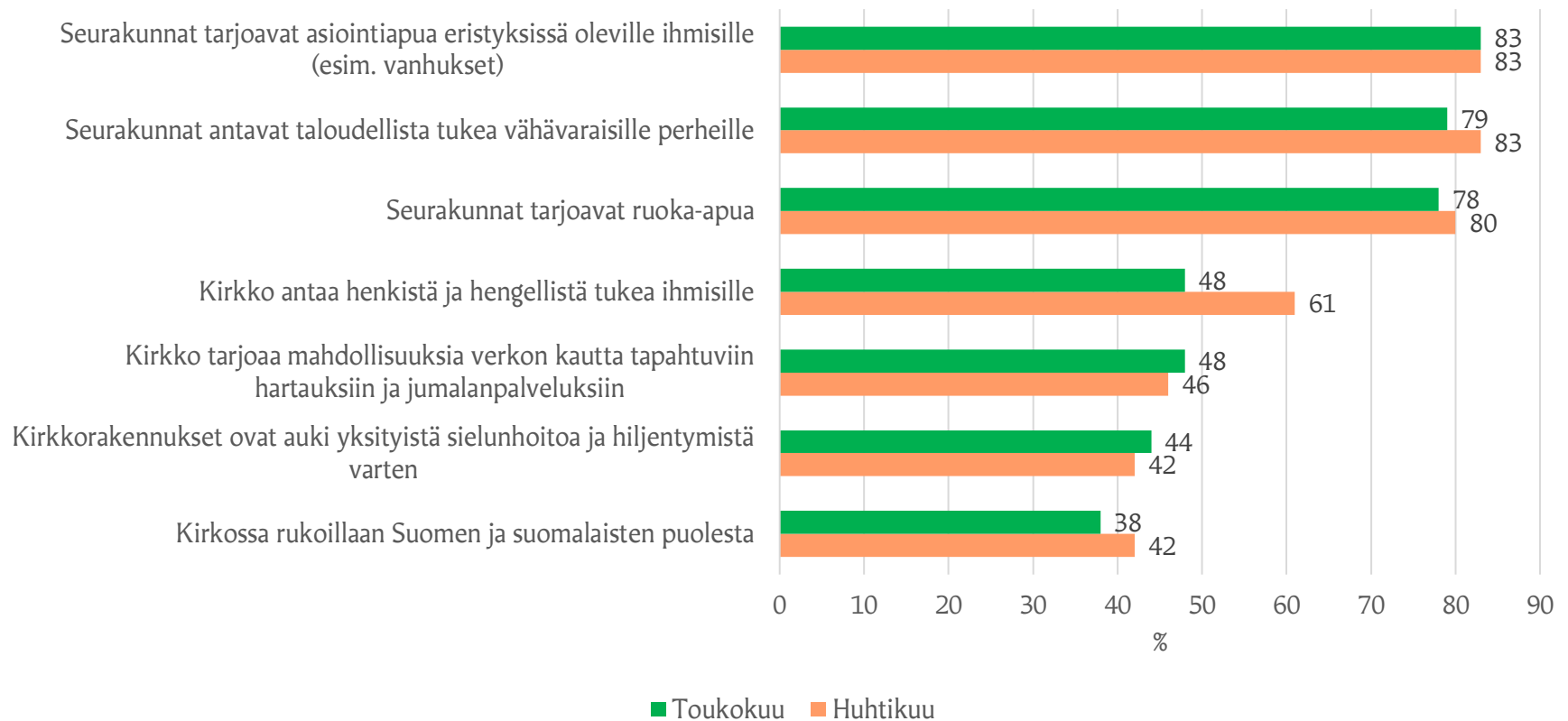
Seurakuntatyön vahvuudet, voimavarat ja riskit poikkeustilassa

Veli-Matti Salminen, Kirkon tutkimuskeskus
Kirteko-webinaari 23.4.2021

Kirkon vaikuttavuus ja luotettavuus mitataan kriisitilanteissa

Kirkon tarjoamien toimintamuotojen merkitys suomalaisille koronakriisissä (%)

KTK:n koronakyselyt, huhtikuu 2020 (N=1242) ja toukokuu 2020 (N=1215)

Kirkon toiminnallinen rooli koronakriisin aikana

- Kriisin alettua seurakunnissa osoitettiin nopeaakin valmiutta toimintakulttuurin muutokseen ja sellaisiin toimiin, joihin ryhtyminen siihen mennessä ollut hitaampaa
- Kriisiaika aktivoi ainakin seuraavia osa-alueita:
  - kokoavan toiminnan siirtäminen striimauksiin
  - auttamistyön uudelleen organisointi ja yhteistyöverkostot
  - henkisen ja hengellisen tuen takaaminen etäyhteyksin
- Palvelutehtävän kirkastuminen?

Poikkeustilan esiin nostamia riskejä seurakuntatyössä

- Työnjakoon ja työkuultuuriin sekä johtamiseen liittyvät haasteet

"Itsellä ja osalla muista työntekijöistä työt lisääntyivät tai tehtiin korvaavia töitä, osa tuntui pitävän koronan takia "palkallista lisälomaa"."

"Moni työkaveri ja erityisesti kirkkoherra ajattelee, että jos ovet sulkeutuvat, toiminta jää tauolle, ja asiat organisoidaan ja viestitään koko työyhteisölle sen mukaan. Näistä lähtökohdista on ollut hankalaa yrittää siirtää toimintoja verkkoon."

- Huoli seurakuntalaisten digisyrjäytymisestä

– vastaajista 84 % katsoi, että verkkovälitteinen toiminta ja viestintä sulkee ulos ihmisiä, joilla ei ole käytössään digitaalisia viestintävälineitä

- Poikkeustilassa jatkuva sopeutuminen kuormittaa

"Kuinka kauan jaksamme etsiä aktiivisesti uutta? Vaikka se on toisaalta piristävää, on myös todettava että jatkuva tyhjästä nyhjäiseminen on myös kuluttavaa ja välillä on takki tyhjistä ideoista."

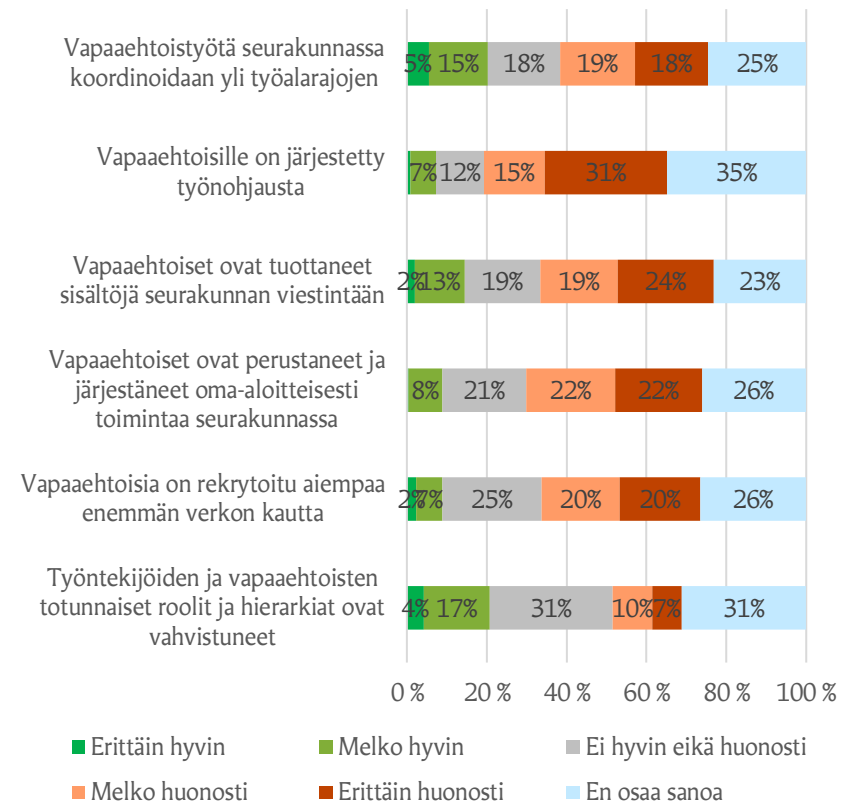
Vapaaehtoisten osallisuus seurakunnan toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä: normaaliolot ja poikkeustila

Työntekijäkysely 2019 (N=1015) ja Luottamushenkilökysely 2019 (N=578)

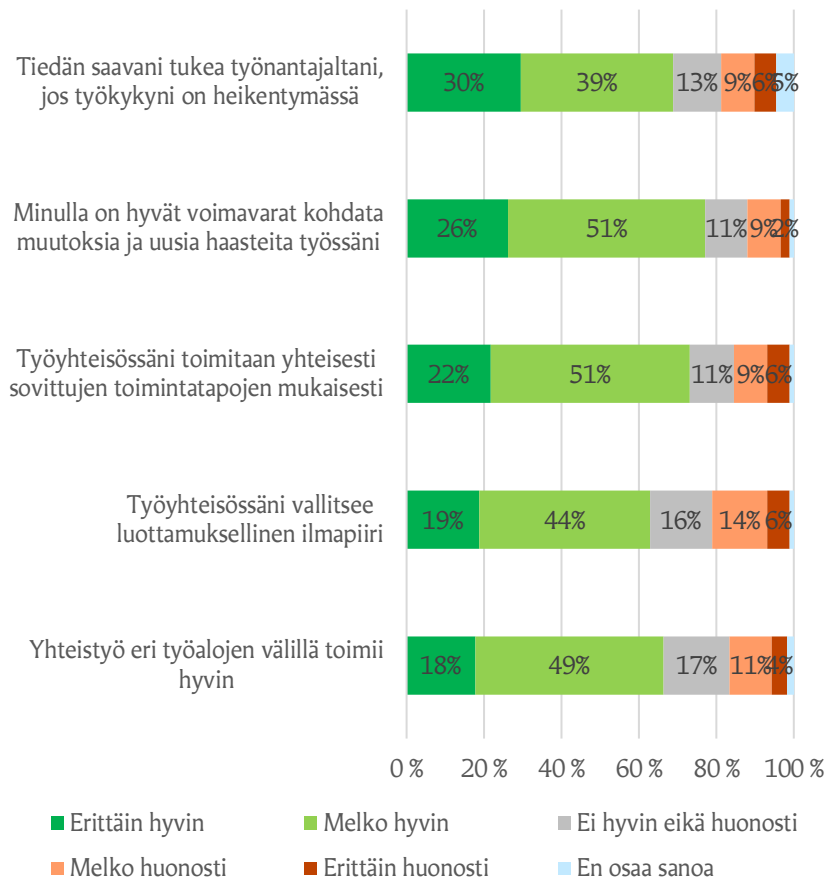

Koronakysely työntekijöille ja luottamushenkilöille 2021 (N=261)

Työhyvinvoinnin tila poikkeusoloissa (Koronakysely 2021, N=175)

- Yleisesti tilanne melko hyvä tarkasteltaessa omia voimavaroja kohdata muutoksia tai seurakunnassa yhteisesti sovittujen toimintatapojen mukaisesti toimimista
- Kriittinen huomio kiinnittyy kuitenkin tuen saannin arviointiin ja luottamuksellisen ilmapiirin kokemiseen
- Erityistä huomiota on edelleen kiinnitettävä työntekijöiden henkisestä hyvinvoinnista ja motivaatiosta huolehtimiseen

Toivon näkökulma?

(Poimintoja Aalto-yliopiston Ilmastonmuutospaneelista 20.4.2021)

- Toivo on ”yritystä vastata suuriin muutoksiin”
  - Toivo on erityisen tärkeää kun emme tiedä, miten tässä käy
- Kant: tieto -> toiminta -> toivo
- Ernst Bloch: toivo ei ole ”minun” vaan ”meidän”
  - > yhteisön ja yhteisvastuun merkitys
- Kirkon oltava avoimena haasteiden ja kriisienkin kohtaamiselle
  - Toivon näkökulmien konkretisointi työssä

Kiitos!

- Raportti kirkon työntekijöiden ja luottamushenkilöiden koronakyselystä 2021:

https://evl.fi/documents/1327140/50112189/Raportti+KTK+koronakyselyst%C3%A4+2021_Saavutettava2.pdf/8bbd3528-7bb1-1ccb-acac-12604e78abf2?t=1615545968213